

"Приложение на игротерапията в моята практика"

Научно есе

като опишете и предимствата при използването на играта във Вашата практика.

„Играта е работата на децата.“ Мария Монтесори.

Тази мисъл на известната М. Монтесори, жената направила революция в детското образование, обяснява с обикновени думи същността на детската игра като реален инструмент на децата да опознават света и себе си. С цел да обогатя знанията и професионалните си умения за моята практика като педагогически съветник избрах темата за игротерапията. Тезата, която представям е, че игротерапията е ценен високоефективен метод в работата с деца за формиране и развитие на техните социално-емоционални умения. Средствата и похватите са разнообразни за използване и осигуряват на децата по естествен начин да показват собствените си преживявания и да изграждат на реални модели за взаимодействие с околните.

Основните характеристики на играта са:

- Тя доста често изразява симптома, а не същността на проблема;
- Влияе върху цялостния психичен живот на детето, така както е повлиял и проблема;
- Допустима е за деца до около 10 години;
- Проблемите обикновено си имат история и настоящото поведение се проявява паралелно с предходни ситуации.

Чрез играта децата влизат във взаимодействие и формират взаимоотношения, които са връзката между игровото поведение и игровото общуване. Затова особеностите на игровото взаимодействие произтичат от особеностите на играта. Проф.д-р В. Гюрова посочва няколко особености на игровото взаимодействие – то е интуитивно, Фиктивно – недействително и въображаемо, самоцелно и самоактуализиращо, носещо удоволствие и удовлетворение, свободно и нерегламентирано – позволява по собствен начин да се изрази натрупания игрови опит, неутилитарно – лишено е от преследване и постигане на облаги, играе се, заради самото играене. Самостоятелно и самодейно. Всички тези особености оформят голяма съвкупност от предимства на използването на играта в практиката.

Игротерапията предлага богато разнообразие от форми, методи и похвати, които мога да прилагам в работата си като педагогически съветник като ги адаптирам според индивидуалните нужди на децата в училище. Една от ключовите форми е **игротерапия, в чийто център е детето/ ученика.** Избирайки материали за игра - пясък, вода, фигурки ученикът показва своите вътрешни конфликти и тревоги. Моята роля като съветник ще бъде да осигуря безусловно приемане и емпатично отразяване, да му помогна да осъзнае емоциите си.

За децата с проблеми в поведението, които често са изключително импулсивни, трудно се концентрират или пък имат способност за кратко време да се съсредоточават в учебния си труд много полезна е физическата игра. Тя стимулира кръвообращението и достигането на кислород до мозъка, невронните връзки и стимулира центъра на ученето и паметта. Така физическата активност има няколко важни ползи: повишена

концентрация и памет, увеличена мозъчна дейност и когнитивна функция, подобро настроение и дава голяма възможност за справяне със стреса. Това налага широкото приложение на физически игри в педагогическата практика. Такива игри с хвърляне на топка, подскоци и друг вид движения могат да се съчетават и да се работи за преодоляване на различни негативни емоции – тъга, гняв, страх, срам и др.

В практиката ми като педагогически съветник е много важно да използвам и съвместни игри. Те спомагат децата да се приучат да играят заедно. Много полезни са настолните игри. Те предлагат възможности за децата за решаването на проблеми и развиване на комуникационните способности.

Много ефективни в практиката с деца с проблемно поведение са и символичните игри. Те предлагат сигурен и ефикасен начин децата да проектират уязвимите си чувства и мисли върху друг предмет. Децата, използвайки изкуство, любим герой, играчка, по-лесно пресъздават емоционалното си състояние и откриват проблема. Така този тип игри са много подходящи за терапевтичен подход за деца, които вербално трудно изразят мислите и емоциите си.

Често в практиката на педагогическите специалисти - учители педагогически съветник се налага да използва играта с конкретна цел – например ролеви игри за отработване на конфликти в класа или настолни игри с правила за развиване на саморегулация и търпение. Те са ценен помощник за изграждане на социална осъзнатост, емпатия и умения за работа в екип. Чрез съвместни конструктивни или състезателни игри децата се учат да спазват граници, да комуникират и да разрешават спорове по конструктивен начин. Това е пряко свързано с формирането на петте основни компетенции на социално-емоционалното учене.

В заключение ще посоча необходимостта от целенасочено развиване на социално-емоционалните умения, тъй като те не са вродени. Игротерапията е устойчиво практическо средство в ръцете на педагогическия съветник именно за тази цел. Чрез играта децата развиват ключови умения като самосъзнание и саморегулация по един достъпен за тях начин. Изводът е, че системното и професионално интегриране на различни игротерапевтични подходи в училищната среда не само подпомага психичното здраве на децата, но и изгражда устойчиви личности, подготвени за предизвикателствата на съвременното технологично общество, в което често пъти в семейството не се отделя достатъчно време и внимание на подрастващите за да им помогнат за решаване на важни проблеми за тяхната възраст. Така училището се превръща в „арената“, на която те трябва да намерят помощ, подкрепа, емпатия.